

κάτω ἀπὸ τὸν φλύσχην (Σερμενίκο, Καρδέλα), ἢ καὶ σχηματίζει ἐνστρώσεις ἐντὸς αὐτοῦ (αὐχὴν Καρδέλα), καὶ ἀναλύει λεπτομερῶς τὴν τεκτονικὴν σύνδεσιν τῶν διαφόρων τεμαχῶν, τὰ δποῖα κατὰ διάταξιν λεπιδώδη σχηματίζουν τὸ τμῆμα αὐτὸν τοῦ Πίνδου.

Μεταξὺ τῶν στρωματογραφικῶν πορισμάτων, παρουσιάζει ίδιαιτερον ἐνδιαφέρον ἡ πιστοποίησις ὅτι κάτωθεν τοῦ νεοκρητιδικοῦ ἀσθεστολίθου ἀναπτύσσεται ἐν σύστημα ἀπὸ σχιστολίθους, πλακώδεις ἀσθεστολίθους καὶ κερατολίθους, τὸ δποῖον ἐσχηματίσθη ἐπίσης κατὰ τὸ Νεοκρητιδικόν. Ὁλόκληρος ἡ ἔξετασθεῖσα περιοχὴ ἀνήκει κυρίως εἰς τοὺς νεωτέρους δρίζοντας τοῦ συστήματος Πίνδου - Ὁλωροῦ, καθὼς καὶ εἰς τὸν φλύσχην.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.—Ἐπὶ τῆς ταχύτητος ἀποξηράνσεως τῆς Κορινθιακῆς, ὑπὸ *N. X. Ρουσσοπούλου* καὶ *Γ. Μ. Μεϊμάρη*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κωνσταντίνου Ζέγγελη.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι, ἡ ἀποξήρανσις ὥρισμένων εἰδῶν σταφυλῶν (π. χ. τῆς σουλτανίνας) γίνεται, γενικῶς, μετὰ προηγουμένην ἐμβάπτισιν αὐτῶν, ἐντὸς διαλυμάτων ἀνθρακικῶν ἀλκαλίων: ἀνθρακικοῦ καλίου, ἀνθρακικοῦ νατρίου ἢ καλίου, μίγματος αὐτῶν πλουσίου εἰς τὸ πρῶτον ἄλας.

Εἰς τὰ ἐν λόγῳ διαλύματα, συνιστᾶται, ὁσαύτως, νὰ προστίθηται καὶ δλίγον ἔλαιον. Ὁ σχηματίζόμενος τότε σάπων, ὃς ἐκ τῆς μεταβολῆς τῆς ἐπιφανειακῆς τάσεως τοῦ διαλύματος, ἢν συνεπάγεται, καθιστᾶ εύδιάρεκτον, τόν, ἄλλως μὴ καλῶς διαδρεχόμενον, φλοιὸν τῶν σταφυλῶν.

Οὕτω τὰ ἀλκαλικὰ διαλύματα, δύνανται: νὰ προσθάλλωσι τὸ κηρῶδες ἐπένδυμα τῶν ραγῶν (pruine), πρᾶγμα τὸ δποῖον, καθὼς καὶ ἡ, κατὰ OSTERHOUT, αὖξησις τῆς περατότητος τῆς κυτταρικῆς μεμβράνης, ἐν ἀλκαλικῷ μέσῳ, εύνοεῖ τὴν ἔξόσμωσιν τοῦ ὕδατος. Τοιοῦτος εἶναι, ἐν δλίγοις, δ μηχανισμὸς τῆς, ὑπὸ τῶν ἀνθρακικῶν ἀλκαλίων, ἐπιταχύνσεως τῆς ἀποξηράνσεως.

Τὴν ἐπιτάχυνσιν ταύτην διεπιστώσαμεν, ἥδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς λεπτοφλοίου κορινθιακῆς. (Βλ. Συνεταιριστήν, Δελτίον Αὐτονόμου Σταφιδ. Ὁργανισμοῦ, Ὁκτώβριος 1926: Δοκιμαὶ μεθόδων ἀποξηράνσεως κορινθιακῆς σταφίδος).

Εἰς ἐφετεινὰ πειράματα, εἰς τὸ ἐν Πύργῳ Ἰνστιτοῦτον τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδ. Ὁργανισμοῦ, ἐπεδιώξαμεν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὴν μέτρησιν, εἰς δυνατόν, τῆς ἐν λόγῳ ἐπιταχύνσεως.

Πρὸς τοῦτο μετεχειρίσθημεν:

1) Τὴν ἐν τῷ ἐμπορίῳ εἰδικὴν πότασσαν, ψυγήλου βαθμοῦ, Leipziger.

- 2) Τὴν ἐπίσης εἰδικὴν πότασσαν, κατωτέρου βαθμοῦ, Lederer.
- 3) Διάλυμα ἀνθρακικοῦ νατρίου, ἐκ διαλύσεως NaHCO_3 , εἰς ἀναλογίαν 3,5%, ἐν ζέοντι υδατι, καὶ
- 4) Διάλυμα ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας εἰς ἀναλογίαν 3%.

Αἱ πότασσαι Leipziger καὶ Lederer ἔχρησιμοι οἵθησαν εἰς διαφόρους βαθμοὺς (2° , 4° , $4,4^\circ$, 6°) ἢ δὲ Leipziger, ἔξαιρετικῶς, ὅχι μόνον διὰ ψεκασμοὺς τῶν σταφυλῶν, ἐπὶ τῶν ἀλώνων ἢ ταρσῶν (ἐκ συρματοπλέγματος τῶν 4 χμ.) ἀλλ' εἰς δύο σειρὰς πειραμάτων, καὶ δι' ἐμβάπτισιν.

Διὰ τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πειράματα, ἡ πλώθησαν ταῦτοχρόνως (ύπὸ τὸν αὐτὸν προσανατολισμὸν κλπ.), ἀνὰ 5 μερίδες σταφυλῶν ἐκ 50 δκ. δι' ἐκάστην πρὸς μελέτην περίπτωσιν. Ἐξ αὐτῶν δέ, ἀνὰ μία δι' ἐκάστην περίπτωσιν, ἔζυγις ετο κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐνάρξεως τῶν πειραμάτων, πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἀποξηράνσεως κατὰ τὴν ἐν λόγῳ στιγμήν, ἐκάστης κατηγορίας σταφυλῶν.

Διὰ τοὺς ἐπὶ τῶν ταρσῶν πειραματισμούς, εἰς μὲν μίαν σειρὰν πειραμάτων ἔχρησιμοι οἵσαμεν ἀγὰ 3 ταρσούς, δι' ἐκάστην περίπτωσιν, πληρουμένους κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, δι' ἐκάστην τῶν κατηγοριῶν. Εἰς δὲ τὴν ἄλλην σειράν, γενομένην εἰς διπλοῦν, οἱ ταρσοὶ ἐπληρώθησαν συγχρόνως διὰ σταφυλῶν, δλων τῶν πρὸς μελέτην περιπτώσεων.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκείνων, τῶν ὡς ἀνω πειραμάτων, ἵτινα κέκτηνται γεωργικὸν ἀπλῶς ἐνδιαφέρον. Θὰ περιορισθῶμεν μόνον νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι, ἐκ τῆς τρίτης σειρᾶς πειραμάτων, προέκυψεν ὅτι, ἐπὶ τῶν ταρσῶν τούλαχιστον, καὶ διὰ καιρὸν μὴ βροχερόν, διαλύματα ποτάσσης 2° , 4° καὶ 6° ἀπαξ, δις ἢ τρὶς ἐφαρμοσθέντα εἰς ψεκασμοὺς (εἰς τρεῖς διαφόρους ἡμέρας) ἔδωσαν αἰσθητῶς τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα.

Παραθέτομεν εὐθὺς κατωτέρω τοὺς ἀνακεφαλαιωτικοὺς πίνακας τῶν ἀπωλειῶν βάρους τῶν σταφυλῶν καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ἀποξηράνσεως, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἓν, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γεωργικὴν τεχνικήν, ἀνεστράφησαν αἱ περισσότερον ἔξι αὐτῶν ἀπεξηραμέναι (δι' ἀπώλειαν βάρους περὶ τὰ 60%). "Ολοι (πεντήκοντα) οἱ προσδιορισμοὶ ἐγένοντο περὶ τὴν 6 μ. μ.

ΠΙΝΑΞ I. Πρώτη σειρά πειραμάτων (έπι τοῦ ἐδάφους).

Περίπτωσις	Απώλειαι βάρους ἐπὶ τοῖς 0/0 τὴν:				Παρατηρήσεις
	II/8	12/8	13/8	14/8	
1) Μάρτυς	22,75	32,25	42,25	49,74	a) Μέσον Βαυμέ γλεύκους σταφυλῶν 130,44
2) Leipziger ἐμβαπ.	37,5	49,5	59,25	63,25	β) Μέση μεγίστη ἀπώλεια βάρους κατὰ τὴν συλλογὴν: 700/0.
3) " φεκασμ.	31,25	40,75	52	57,5	γ) Ο μάρτυς ἡπλώθη τὴν 6 π. μ. τῆς 10/8/27,
4) Lederer "	30	39,75	49,75	54,5	αἱ δι' ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας περὶ τὴν μεσημβρίαν, αἱ δὲ λοιπαὶ σταφυλαὶ κατὰ τὴν ἀναγραφομένην σειράν, μεταξὺ 6 καὶ 12 π.μ.
5) Na ² CO ³ "	23,75	36	46	52,25	
6) 'Ανθρ. 'Αμμων. "	23,75	34,5	43	50	

ΠΙΝΑΞ II. Δευτέρα σειρά πειραμάτων (έπι ταρσῶν).

Περίπτωσις	Απώλειαι βάρους ἐπὶ τοῖς 0/0 τὴν:				Παρατηρήσεις
	II/8	12/8	13/8	14/8	
1) Μάρτυς	12,41	22,17	30,76	39,54	a) Μέσον Βαυμέ γλεύκους σταφυλῶν 130,85
2) Leipziger ἐμβαπ.	24,92	40,28	52,82	61,12	β) Μέση μεγίστη ἀπώλεια (2 μαρτύρων) 63,5
3) " φεκασμ.	14,38	28,65	40,47	48,89	γ) Ο μάρτυς ἡπλώθη περὶ τὴν 3 μ. μ., αἱ δι' ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας φεκασθεῖσαι περὶ τὴν 6 μ. μ. αἱ δὲ ἄλλαι κατὰ τὴν ἀναγραφομένην σειράν μεταξύ 3 καὶ 6 μ. μ.
4) Lederer "	13,66	25,46	36,61	44,23	δ) Τὸ Na ² CO ³ καὶ ἡ ἀνθρακικὴ ἀμμωνία δὲν ἔδειχθησαν ἀποτελεσματικαὶ.
5) Na ² CO ³ "					
6) 'Ανθρ. 'Αμμων. "					

ΠΙΝΑΞ III. Τρίτη σειρά πειραμάτων (έπι ταρσῶν).

Περίπτωσις	Απώλειαι βάρους ἐπὶ τοῖς 0/0 τὴν:					Παρατηρήσεις
	23/8	24/8	25/8	26/8	27/8	
1) Μάρτυς	17,67	28,85	33,61	36,145	39,665	a) Μέσον Βαυμέ γλεύκους σταφυλῶν 130,85.
2) Leipziger φεκ.	30,768	42,275	49,579	53,724	57,43	β) Μέση μεγίστη ἀπώλ. ἐπὶ τοῖς 0/0 700/0. γ) Μάρτυς καὶ φεκασθεῖσαι ἡπλώθησαν ταυτοχρόνως

Μία πρώτη ποιοτική, ἐκ τῆς πείρας συναγομένη παρατήρησις, εἶναι ὅτι,— ceteris paribus — ἡ ταχύτης τῆς ἀποξηράνσεως, εἶναι τόσον μεγαλυτέρα, δύον διῃγώτερον ἀπεξηραμένη (ύδαρεστέρα) εἶναι ἥδη ἡ σταφυλή, καὶ ὅτι εἰς τὸ τέλος τῆς ἀποξηράνσεως, ἡ ἀπώλεια βάρους, εἰς τὴν μονάδα τοῦ χρόνου, καθίσταται σχεδὸν μηδαμινή.

Ποσοτικῶς, ἡ ὡς ἀνω ποιοτικὴ παρατήρησις, δύναται νὰ διαπιστωθῇ ὡς ἔξῆς:

"Εστω ὅτι εἰς τὴν χρονικὴν στιγμὴν τὸ μάρτυς ἔχει χάσει γέπι τοῖς % τοῦ βάρους αὐτοῦ, ἐστω δὲ γ' % τὸ ποσὸν τὸ ὄποιον, κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν στιγμὴν, ἔχει χάσει τὸ φεκασθὲν ἢ ἐμδαπτισθὲν ποσὸν σταφυλῶν. Τότε, ἐὰν εἰς χρόνον dt είναι δι γ' ἡ αὔξησις τοῦ γέπι (περίπτωσις μάρτυρος), καὶ δι γ' ἡ εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον dt, καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, αὔξησις τοῦ γέπι (περίπτωσις φεκασθείσης ἢ ἐμδαπτισθείσης) δυνάμεθα, συμφώνως πρὸς τὴν προηγουμένην παρατήρησιν, νὰ γράψωμεν:

$$\frac{dy}{dt} = K(A - y) \quad (I), \text{ καὶ}$$

$$\frac{dy'}{dt} = K'(A - y') \quad (II)$$

"Ἐνθα A είναι ἡ μεγίστη ἀπώλεια εἰς βάρος κατὰ τὴν ἀποξήρανσιν, καὶ K καὶ K' σταθεραὶ ὡς ἡ μὲν πρώτη ἀντιστοιχεῖ, εἰς τὴν φυσικὴν ἀποξήρανσιν ἡ δὲ K' εἰς ἀποξήρανσιν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐπιταχυντικῆς συσκευασίας.

"Ητοι, δ, ὑπὸ τὴν προηγουμένην προϋπόθεσιν, διέπων τὴν ἀποξήρανσιν μαθηματικὸς νόμος ὑπενθυμίζει τὸν νόμον τοῦ Wilhelmy, τῆς κινητικῆς τῶν μονομοριακῶν ἀντιδράσεων, ἀλλ' ἵδιως τὸν νόμον δράσεως τῶν παραγόντων αὔξησεως τῶν φυτῶν τοῦ Mitscherlich. Διαιροῦντες τὴν (II) διὰ τῆς (I) κατὰ μέλη ἔχομεν:

$$\frac{dy'}{dy} = \frac{K'(A - y')}{K(A - y)} \quad (III) \text{ καὶ ὀλοκληροῦντες:}$$

$$-\log(A - y') = -\frac{K'}{K} \log(A - y) + \Sigma \tau \alpha \theta \rho \dot{\alpha} \quad (IV)$$

Τὸν λογαριθμικὸν τοῦτον τύπον, δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν ὑπὸ δύο μορφῶν: Καὶ εἰς μὲν τὴν τρίτην σειρὰν πειραμάτων (ταυτόχρονον ἔχθεσιν, πρὸς ἀποξήρανσιν, μάρτυρος καὶ φεκασθείσῶν σταφυλῶν), δυνάμεθα νὰ λάθωμεν ὡς ἀρχὴν τῶν παρατηρήσεων τὴν στιγμὴν καθ' ἥτοι γέπι = y = y' = 0. Τότε τὴν κοινὴν στιγμὴν ἔκθέσεως πρὸς πειραματισμόν, δτε προφανῶς y = y' = 0. Τότε διδεῖ:

$$-\log A = -\frac{K'}{K} \log A + \Sigma \tau \alpha \theta \rho \dot{\alpha}$$

"Οθεν (ἐκ τούτου καὶ τοῦ (IV)): "

$$\frac{\log \frac{A}{A - y'}}{\log \frac{A}{A - y}} = \frac{K'}{K}. \quad (V)$$

"Οσον ἀφορᾷ νῦν, εἰς τὰς δύο πρώτας σειρὰς πειραμάτων, λαμβάνοντες ὡς ἀρχὴν τοῦ χρόνου παρατηρήσεων, μίαν τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἐγένοντο (ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς προτελευταίας) καὶ θέτοντες εἰς τὸν τύπον (IV) τὰς εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην ἀντιστοιχούσας τιμὰς τῶν γέπων γεπ' αὐτοῖς, δις καλοῦμεν γεπ' αὐτοῖς, ἔχομεν:

$$-\log(A-y_0) = -\frac{K'}{K} \log(A-y_0) + \Sigma \text{ταθερά}$$

καὶ ἐκ τοῦ τύπου τούτου καὶ τοῦ (IV):

$$\frac{\log \frac{A-y_0}{A-y'}}{\log \frac{A-y_0}{A-y}} = \frac{K'}{K} \quad (\text{VI})$$

Οὕτω, διὰ τὰς τέσσαρας παρατηρήσεις (τῆς 11/8, 12/8, 13/8 καὶ 14/8) τῆς πρώτης σειρᾶς πειραμάτων (Πιν. I), λαμβάνοντες ἀλληλοδιαδόχως ὡς γο, γο' τὰς τιμὰς τῶν γ καὶ γ' τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς ἐκάστην τῶν τριῶν πρώτων ἐκ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, ἔχομεν τὸν ἀκόλουθον πίνακα:

ΠΙΝΑΞ ΙV.

Περίπτωσις (βλ. πίνακα 1)	Τιμαὶ τοῦ $\frac{K'}{K}$ τὴν:			yo, γο τῆς:
	12/8	13/8	14/8	
2)	2,053	2,078	1,855	11/8
		2,097	1,785	12/8
		∞ 1,5		13/8
3)	1,253	1,441	1,335	11/8
		1,578	1,369	12/8
			1,158	13/8
4)	1,245	1,279	1,119	11/8
		1,304	1,074	12/8
			1,579	13/8
5)	1,371	1,232	1,144	11/8
		1,132	1,044	12/8
			1,121	13/8
6)	1,178	1,011	0,992	11/8
		0,889	0,992	12/8
			0,952	13/8

Λαμβάνοντες δι' ἐκάστην περίπτωσιν, τὴν πιθανὴν τιμὴν τοῦ $\frac{K'}{K}$ ἢ τοι γράφοντες κατ' αὖξουσαν σειρὰν τὰς διαφόρους τιμὰς τοῦ $\frac{K'}{K}$ εἰς ἐκάστην περίπτωσιν καὶ κατόπιν διαγράφοντες τὴν πρώτην καὶ τελευταίαν, δευτέραν καὶ προτελευταίαν καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρις οὗ καταλήξωμεν εἰς μίαν μεσαίαν τιμὴν ἢ, εἰς δύο μεσαίας τιμάς, ὃν λαμβάνομεν τὸν μέσον όρον, ἔχομεν δι' ἐκάστην περίπτωσιν τῆς πρώτης σειρᾶς πειραμάτων τὰς ἑξῆς πιθανὰς τιμάς:

$$2) \frac{K'}{K} = 1,954 \quad 3) \frac{K'}{K} = 1,352 \quad 4) \frac{K'}{K} = 1,262 \quad 5) \frac{K'}{K} = 1,138 \quad 6) \frac{K'}{K} = \infty 1 (0,972).$$

Αἱ τιμαὶ αὗται, τοῦ λόγου $\frac{K'}{K}$, μετροῦσι τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀποξηράνσεως εἰς τὰς διαφόρους περιπτώσεις (ώς γνωστὸν ἡ ἀντίστροφος ποσότης τῆς σταθερᾶς $K [η] K'$ ἐπὶ τὸν $\log 2$ μετρεῖ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐπιτυγχάνεται ὑπὸ σταθερᾶς συνθήκας ἐργασίας τὸ ἥμισυ τῆς μεγίστης δυνατῆς ἀπωλείας A).

*Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τύπου:

(VII) $y' = A - (A - yo') \cdot \left(\frac{A - y}{A - yo}\right)^{\frac{K'}{K}}$ (προκύπτοντος διὰ λύσεως ὡς πρὸς y' τοῦ τύπου [VI]) καὶ τῶν ὡς ἄνω τιμῶν τοῦ $\frac{K'}{K}$ δυνάμεθα γὰρ ὑπολογίσωμεν τὰς ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι, καὶ ὑπὸ τὴν στήλην «ὑπολογ.» τιμὰς τοῦ y' , διὸ ἔκάστην ἡμέραν παρατηρήσεων, συναρτήσει τῶν γο' καὶ γο' κατὰ τὴν 11/8, καὶ τῶν ἀντιστοίχων τιμῶν τοῦ y (κατὰ τὴν ἡμέραν προσδιορισμοῦ τοῦ y').

ΠΙΝΑΞ V.

Περίπτωσις	*Απώλειαι ἐπὶ τοῖς 0/0 τὴν:								Παρατηρ.	
	11/8		12/8		13/8		14/8			
	Παρατ.	Ὑπολ.	Παρατ.	Ὑπολ.	Παρατ.	Ὑπολ.	Παρατ.	Ὑπολ.		
1) Μάρτυς	22,75	»	32,25	»	42,25	»	49,75	»		
2) Leipziger ἐμβαπ.	37,5	»	49,5	49,04	59,25	58,51	63,25	63,79		
3) » φεκασμ.	31,25	»	40,75	41,39	52	51,13	57,5	57,67		
4) Lederer	30	»	39,75	39,87	49,75	49,57	54,5	56,27		
5) Na^2CO^3	23,75	»	36	34,18	46	44,76	52,25	52,37		
6) Ανθρ. Αμμων.	23,75	»	34,5	33,15	43	42,84	50	50,38		

Τελείως ἀναλόγως καταστρώνομεν, διὰ τὴν δευτέραν σειρὰν πειραμάτων, τὸν ἀκόλουθον πίνακα:

ΠΙΝΑΞ VI.

Περίπτωσις (βλ. πίνακα II)	Τιμαὶ τοῦ $\frac{K'}{K}$ τὴν:			yo, yo' τῆς:
	12/8	13/8	14/8	
2)	2,235	2,535	1,910	11/8
		2,799	2,731	12/8
			2,676	13/8
3)	1,733	1,654	1,526	11/8
		1,705	1,491	12/8
			1,331	13/8
4)	1,266	1,318	1,230	11/8
		1,368	1,215	12/8
			1,096	13/8

"Οθεν πιθαναι τιμαι τοῦ $\frac{K'}{K}$:

Εἰς τὴν περίπτωσιν 2: $\frac{K'}{K} = 2,606$

»   »   3: $\frac{K'}{K} = 1,59$

»   »   4: $\frac{K'}{K} = 1,248$

Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τούτων καὶ τοῦ τύπου VII: $-A - A = y$ (VII)

ΠΙΝΑΞ VII.

Περίπτωσις (βλ. πίνακα II)	Απώλειαι ἐπὶ τοῖς 0/0 τὴν:								Παρατηρ.	
	II/8		12/8		13/8		14/8			
	Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.		
1) Μάρτυς	12,41	»	22,17	»	30,76	»	39,54	»		
2) Leipziger ἐμβαπ.	24,92	»	40,28	42,15	52,82	53,27	61,12	61,19		
3) φενασμ.	14,38	»	28,65	28,59	40,47	39,75	48,89	49,73		
4) Lederer	»	13,66	«	25,46	25,31	36,01	35,08	44,23	44,53	

"Ἐφαρμόζοντες τέλος, εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς τρίτης σειρᾶς πειραμάτων, (πίνακες III) τὸν τύπον V ἔχομεν:

$\frac{K'}{K}$ τὴν: 23/8   24/8   25/8   26/8   27/8
                      1,990   1,889   1,883   2,007   2,053

"Οθεν, πιθανὴ τιμὴ τοῦ $\frac{K'}{K} = 1,99$ καὶ ἐκ ταύτης, καὶ τοῦ τύπου:

$$y' = A - A \cdot \left(\frac{A-y}{A} \right) \frac{K'}{K} \quad (\text{VIII})$$

(προκύπτειντος διὰ λύσεως ὡς πρὸς y' τοῦ τύπου), ἔχομεν:

ΠΙΝΑΞ VIII.

Απώλειαι εἰς βάρος ἐπὶ τοῖς 0/0 τὴν:									
23/8		24/8		25/8		26/8		27/8	
Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.	Παρατ.	Υπολ.
30,768	30,76	42,275	45,68	49,579	50,96	53,724	53,51	57,432	56,74

"Ἄς σημειωθῇ νῦν ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς πρώτης σειρᾶς πειραμάτων, ἐὰν μεταξὺ μάρτυρος, καὶ ψεκασθεισῶν δι' ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας σταφυλῶν, ἐμεσολάβησε κατὰ τὴν ἔκθεσιν πρὸς ἀποξήρανσιν, διάστημα 6 ὥρων, μεταξὺ μάρτυρος καὶ σταφυλῶν ἐμβαπτισθεισῶν εἰς διάλυμα ποτάσσης Leipziger, τὸ μεσολαβῆσαν διάστημα, εἶναι τόσον μικρόν, ὥστε δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἔκθεσιν πρὸς ἀποξήρανσιν ὡς ταύτοχρονον. Οὕτω δυνάμεθα, εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις, νὰ ἐφαρμόζωμεν

τὸν τύπον (V), ὅτε ἔχομεν ὡς πιθανὴν τιμὴν τοῦ $\frac{K'}{K}$ = 1,97 (ώς μέσην δὲ 1,96) ἥτοι: τιμὰς ἐλάχιστα ἀπεχούσας, τῆς εὑρεθείσης ἐκ τοῦ τύπου (IV) [1,954]. Δι’ ἐφαρμογῆς τοῦ τύπου VIII λαμβάνομεν ἐκ τῆς οὕτω προσδιοριζομένης τιμῆς:

Απώλεια βάρους % τήν:

	11/8	12/8	13/8	14/8
	37,6	49,02	58,6	63,84

ἀντὶ τῶν προηγουμένως ὑπολογισθεισῶν ἢ παρατηρηθεισῶν τήν:

	11/8	12/8	13/8	14/8
Ὑπολογ.		49,04	58,51	63,79
Παρατηρ.	34,5	49,5	59,25	63,25

Ἄναλογα παρατηροῦμεν καὶ εἰς τὰς ἄλλας περιπτώσεις, τῆς πρώτης ὡς δευτέρας σειρᾶς πειραμάτων, ἀλλ’ εἰς ἥττονα βαθμόν, ἐφ’ δοσον φυσικὰ τὸ μεσολαβοῦν μεταξὺ τῆς ἐκθέσεως πρὸς ἀποξήρανσιν διάστημα γίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μεγαλύτερον.

Ἐν συμπεράσματι, ἢ παρατήρησις ὅτι, ἢ ταχύτης ἀποξηράνσεως—*ceteris paribus*—εἶναι τόσον μεγάλυτέρα, δοσον διηγώτερον ἀπεξηραμμένη εἶναι ἥδη ἢ σταφυλή, ἵσχει καὶ ποσοτικῶς, αἱ δὲ ἀπώλειαι βάρους αἱ ὑπολογιζόμεναι ἐκ τῆς πιθανῆς τιμῆς τοῦ λόγου $\frac{K'}{K}$ καὶ τοῦ λογαριθμοῦ, ὑδομον, ἀνταποκρίνονται λίαν ἐπαρκῶς πρὸς τὰς ἐκ τοῦ πειράματος ἐξακριβουμένας.

Ως πρὸς τὰς διακυμάνσεις, τοῦ $\frac{K'}{K}$, ὣν ἔνεκα πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν πιθανὴν τιμὴν αὐτοῦ, πρὸς δοκιμὴν τοῦ νόμου, αὗται ἐξηγοῦνται ἐκ τῆς φύσεως τῶν πειραμάτων, καὶ τῶν κατ’ αὐτὰ πειραματικῶν λαθῶν¹, (ἐξ ἀνομοιογενείας τῶν ἀποξηραίνομένων σταφυλῶν, ραγῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλων εἰς ἐκάστην περίπτωσιν κ.λ.π.), καθὼς καὶ ὡς ἐκ τῆς μορφῆς τῶν ἐφαρμοζόμενων τύπων. Ὁμοίως πρέπει ἰδιαιτέρα μνεῖα νὰ γίνῃ, τοῦ ὅτι, κατὰ τὸν πειραματικὸν προσδιορισμόν, τῆς μεγίστης ἀπωλείας βάρους A, δέον ν’ ἀποφύγωμεν τὰ σφάλματα, τὰ προερχόμενα κυρίως ἐξ ἀτελοῦς ἀποξηράνσεως, ὡς καὶ ἐκ τῆς μὴ ταῦτοχρόνου συλλογῆς τῶν διαφόρων πειραματικῶν τεμαχίων, καθὼς καὶ τῆς ὑγροσκοπικότητος ἢ μὴ τῶν χρησιμοποιουμένων συσκευασιῶν, (οὕτω π. χ. συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω, εἰς πέρισυνά πειράματα, εἰς μεγάλην κλίμακα, 300 δκ. χλωρᾶς μάρτυρος ἔδωσαν 93,25 δκ. ἔηρᾶς, 300 δὲ δκ. χλωρᾶς ἐμβαπτίσεις παρέσχον 91,25 δκ. ἔηρᾶς [βλ. Συνεταιριστὴν loc. cit.]).

Τὰ ὡς ἄνω ἀποτελέσματα ἐν τῷ Φυτικῷ Βασιλεἴῳ (φυτικοῖς κυττάροις), δυνάμεθα νὰ παραβάλωμεν πρὸς τὰ ἀποτελέσματα, ἀ ἔσχον ἐκ τῆς μελέτης τῆς ἐξοσμώσεως, ὡς ἐνδοσμώσεως τῶν ἀώρων φῶν τῆς Arbacia of Morton Mc Cutcheon καὶ

¹ Ἡδη εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν μαρτύρων ἐπὶ ταρσῶν, ταῦτα δύνανται νὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὴν μονάδα.

Baldwin Lucke ἐπὶ τῆς κινητικῆς τῆς ἔξοσμώσεως τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν ζώντων κυττάρων. Journ. gen. Physiol. 10 659-64 Univ. of Pennsylvania and the Marine Biological Laborat, ἀναφέρομεν εἰς Chemisches Zentralblatt 1727 Bd II. Σελὶς 1038).

Εἰς προσεχῆ μελέτην ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἔξετάσωμεν τὴν ταχύτητα διογκώσεως ἀπεξηραμμένων σταφυλῶν, ὡς καὶ τὴν ἀποξήρανσιν χλωρῶν τοιούτων, ὅχι συγκριτικῶς, ὡς πρὸς μάρτυρα, ἀλλ' ἀπολύτως, ὑπὸ συνθήκας ώρισμένας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Συγγράμματα ληφθέντα ἀπὸ 1 μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1927

H. M. Gram.	Les services d'hygiène publique en Norvège	Génève	1927
G. Millet	Monuments de l'art Byzantin V. Monuments de l'Athos (I Les Peintures)	Paris	1927
F. de S. Brower	Il bello enigma della fanciulla d'Anzio e la soluzione di Giovanni Svoronos	Napoli	1910
» »	Giorgio Zalokostas	Roma	1906
» »	Uu poeta Italo-greco (Stefano Marzonis)	»	1911
» »	Per gli studi Neoellenici in Italia	»	1909
» »	Grammatica della lingua Greca moderna	Napoli	1909
» »	Italia et Grecia	»	1909
» »	La tradizione bizantina nella letteratura popolare neogreca	Roma	1924
» »	Il Bizantinismo e i cultori di esso in Italia	»	1924
» »	Tò ἄγαλμα. Ἰστορία τοῦ παλαιοῦ καιροῦ	Νεάπολις	1909
» »	Due racconti di Demetrio Vikelas	Napoli	1906
» »	Lingua e Patriotismo nella Grecia contemporanea	»	1911
» »	La scelta della Moglie. Commedia politica in un atto di Demetrio Paparrigopulo	»	1924
» »	Galatea, Dramma in Prosa in cinque atti di Spiridione Vassiliadis	»	1926
» »	Bozzetti Epiroti di Christos Christovassilis	»	1908
» »	Tre novelle Cretesi di Giovanni Damverghis	»	1908
» »	La Grecia Moderna. Racolta di Scritti Neoellenici (Τόμοι I, II καὶ III)	»	1909
» »	Scrittori stranieri. Gregorio Xenopoulos. La Cattiva Strada	Roma	1926
G. Georgalas & N. Liatsikas	Rapport sur l'éruption (1925-26) du volcan de Santorin	Athènes	1927
Γ. Γεωργαλᾶς καὶ Ν. Λιάτσικα	Tὸ ἥφαστειον τῆς Θήρας κατὰ τὰ τέλη Ἀπριλίου καὶ ἀρχὰς Μαΐου 1926	Αθῆναι	1926
'Εκδοτικὸς Οίκος 'Ελευθερουδάκη	'Εγκυλοπαιδικὸν λεξικὸν Ἐλευθερουδάκη (Τόμος I)	»	1927
Κυβέρνησις 'Αγχάλτης	Wilhelm Müller Gedichte		
Γεωργ. Εταιρ. 'Αθηνῶν	Τοία τεύχη παραρτημάτων Γεωργικοῦ Δελτίου 'Αθῆναι		
G. Rémondos	Extension aux fonctions multiformes du théorème de M. Picard et de ses généralisations (fascicule 23 du Mémorial des Sciences Mathématiques)	Paris	1927